

การนำเสนออัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ไทยโซ่ง ด้วยสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูล

The Presentation of Identities Thai Song Ethic through Infographic

พรพิมล ศักดา* ธนพล จุกะเสียน*
บวร เครือรัตน์** วราภรณ์ นิมเจริญ***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอและถ่ายทอดอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยโซ่งผ่านสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูล ประเมินคุณภาพและความพึงพอใจสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลที่ออกแบบและพัฒนาขึ้น ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) ผู้นำชุมชนบ้านหัวถนน ตำบลดอนพุทรา อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อศึกษาการตั้งถิ่นฐาน เศรษฐกิจสังคม วิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยโซ่ง 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการประเมินคุณภาพสื่ออินโฟกราฟิก 3) กลุ่มชาวบ้าน ครู นักเรียนในเขตบ้านหัวถนน ตำบลดอนพุทรา อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม จำนวน 50 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อทำการประเมินความพึงพอใจต่อสื่อที่ออกแบบและพัฒนาขึ้น ผลการวิจัยพบว่า สื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลนำเสนออัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ไทยโซ่งที่ออกแบบและพัฒนาขึ้น มีความยาว 22.5 นาที จำนวน 10 ตอน ได้แก่ ประวัติความเป็นมา การแต่งกาย ลักษณะที่อยู่อาศัย อาหาร อาชีพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม และการละเล่นพื้นบ้าน ผลการประเมินคุณภาพของสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าในภาพรวมสื่อมีคุณภาพจัดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.24 S.D = 0.67) ส่วนระดับความพึงพอใจของตัวอย่างที่มีต่อสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลนำเสนออัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ไทยโซ่งที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นจัดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.20 S.D = 0.46) สรุปว่าสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลที่สร้างขึ้นมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก สามารถนำไปใช้ได้จริง

คำสำคัญ: สื่อกราฟิกบรรยายข้อมูล / อัตลักษณ์ / ชาติพันธุ์ไทยโซ่ง

*อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

** อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Abstract

The aim of research for present and convey the identity of Thai Song ethnic group via graphic information, quality and satisfaction evaluation of graphic describing design and development information. The samples used in this research: 1) Ban Hua Tanon community leader, Don Putsha Sub-District, Don Tum District, Nakhon Pathom Province by Purposive Sampling to study the settlement, economy, society, lifestyle and identity of Thai ethnic Thai Song group. 2) The five design experts to assess the quality of Infographics. 3) Fifty people from Villagers, teachers, students in Baan Hua Tanon Road, Don Putsha Sub-District, Don Tum District, Nakhon Pathom Province. The Purposive sampling is used to evaluate the satisfaction of the media designed and developed. The result of research found that the graphic presentation of the ethnic identity of Thai Song ethnic group was designed and developed with the length of 22.5 minutes with in 10 videos, including the history, dressing, habitat, food, occupation, local wisdom, beliefs, traditions, rituals and folk games. The results of the evaluation of the quality of graphic media described by the experts showed that the overall quality of the media was high (\bar{x} = 4.24 SD = 0.67). The Satisfaction level of the media design was rated at the high level (\bar{x} = 4.20 SD = 0.46). In conclusion, the graphic design is a good quality. This can be used.

Keywords: Infographic / Identities / Thai Song Ethnic

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการท่องเที่ยว เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมของชาวบ้านวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย ที่มีการดำรงคงอยู่ของอัตลักษณ์ที่สำคัญที่แสดงถึงความเป็นตัวตนของชาติพันธุ์ตนเอง มีการสืบทอดงานศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาพื้นถิ่น เป็นความรู้ที่สั่งสมมาแต่บรรพบุรุษจนกลายเป็นวัฒนธรรมที่สืบทอดมาจนปัจจุบัน ซึ่งถือเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่ล้ำค่าและมีมูลค่า สามารถนำมาซึ่งการสร้างรายได้ให้กับการท่องเที่ยวในชุมชนได้ ดังเช่น วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยโซ่ง หรือกลุ่มชาติพันธุ์ไทยทรงดำ ซึ่งมีการดำรงความเป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ไว้อย่างสืบเนื่องต่อกันมา ไม่ว่าจะไปตั้งถิ่นฐานในภูมิภาคใด ๆ เช่นวัฒนธรรมทางด้าน การแต่งกาย วัฒนธรรมทางด้านภาษาและวิถีการดำเนินชีวิต ที่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ มีลักษณะเฉพาะตัว การดำรงชีวิตของชาวไทยโซ่ง ในจังหวัดนครปฐม นั้นยังคงยึดแบบแผนที่ได้รับการถ่ายทอดมา วัฒนธรรม ประเพณี และพิธีกรรมต่าง ๆ ในชุมชนชาวไทยทรงดำยังคงความเป็นเอกลักษณ์ มีลักษณะเฉพาะตัวของชนเผ่าซึ่งผิดแผกแตกต่างไปจากวัฒนธรรมชุมชนอื่น ๆ ซึ่งความแตกต่างทางวัฒนธรรม ก็ได้เป็นอุปสรรคแก่ชุมชนไทยโซ่งในการอยู่ร่วมกับวัฒนธรรมชุมชนอื่น ๆ แต่เมื่อกาลเวลา สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้ชาวไทยโซ่งรุ่นหลัง ๆ ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและวิถีชีวิตให้ประสานกับความเป็นไปของสังคมส่วนใหญ่ทุกวันนี้ความเป็นไทยโซ่ง จึงเป็นเพียงสิ่งที่อาจจะเหลืออยู่เพียงในจิตใจมิได้ปรากฏออกมาให้คนภายนอกเห็น และยิ่งนานวันเข้าก็ยิ่งจะสาบสูญไป แม้ว่าความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและสังคมจะเป็นสิ่งสามัญและเป็นเรื่องธรรมดาของโลกก็ตาม แต่ในแง่ของการศึกษาด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมประเพณีและ

วัฒนธรรมแล้วเป็นเรื่องที่จะต้องเร่งศึกษา ค้นคว้า และบันทึกไว้เพื่อประโยชน์ต่อเยาวชนของชาติในอนาคต (วิบูลย์ ลี้สุวรรณ, 2544) ปัจจุบันการอนุรักษ์และสืบสานประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตชุมชน เป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรม วันสำคัญทางพุทธศาสนา กิจกรรมวันสงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่ ฯลฯ การปลูกฝังเรื่องความเชื่อทางวัฒนธรรม ประเพณี รวมถึงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมอันดี ตลอดทั้งวัฒนธรรมในการดำรงอยู่ ของสังคมต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์การอนุรักษ์รักษา สภาพแวดล้อมทางสังคมและรวมถึงทรัพยากร และธรรมชาติต่าง ๆ วัฒนธรรมตามวิถีชีวิตของประชาชน ในท้องถิ่น ล้วนแต่เป็นปัจจัยสำคัญ ในการพัฒนาท้องถิ่นและสังคมในทุก ๆ ด้าน

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าการเรียนรู้เรื่องชาติพันธุ์ที่สำคัญ ๆ ซึ่งมีข้อมูลหลากหลาย และการเรียนรู้ การศึกษาจะต้องใช้เวลามาก เนื่องจากมีเนื้อหาที่ละเอียดซับซ้อน ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะใช้เทคโนโลยีและการออกแบบกราฟิก เข้ามาผสมผสานให้เกิดการเรียนรู้เรื่องราวของชาติพันธุ์ไทย โชน่งที่เข้าใจง่าย เรียนรู้ได้รวดเร็ว ในรูปแบบที่เรียกว่า อินโฟกราฟิก ทั้งนี้ผลงานวิจัยที่ได้จะช่วยส่งเสริม การเผยแพร่อัตลักษณ์ของชุมชนและเป็นสื่อ ให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นข้อมูลในการเรียนรู้วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ไทยโชน่ง และช่วยสืบสานอัตลักษณ์เฉพาะของ ชาติพันธุ์ไว้สืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อนำเสนอและถ่ายทอดอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยโชน่งผ่านสื่อ กราฟิกบรรยายข้อมูล
2. เพื่อประเมินคุณภาพสื่อกราฟิก บรรยายข้อมูลอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ ไทยโชน่ง
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อ สื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลอัตลักษณ์ของ กลุ่มชาติพันธุ์ไทยโชน่ง

วิธีการวิจัย

1. ประชากร ตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลหลัก

1.1 การศึกษาข้อมูลการตั้งถิ่นฐาน เศรษฐกิจสังคม วิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของกลุ่ม ชาติพันธุ์ ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ได้แก่ ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน หมอพื้นบ้าน ครู นักประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และพระสงฆ์ ที่ได้จากการ เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2 การประเมินคุณภาพสื่อกราฟิก บรรยายข้อมูลที่ออกแบบขึ้น ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้าน การออกแบบ จำนวน 5 ท่าน โดยการเลือกแบบเจาะจง

(Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการออกแบบ และเป็นปราชญ์ชาวบ้าน รวมถึงผู้รู้ ด้านชาติพันธุ์ไทยโชน่ง

1.3 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลที่ออกแบบขึ้น ได้แก่ กลุ่มชาวไทย โชน่ง ครู นักเรียนในเขตบ้านหัวถนน ตำบลดอนพุทรา อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม จำนวน 50 คน ที่ได้ จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในการเป็นพื้นที่ที่ผู้วิจัยใช้ในการถ่ายทอดผลการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 แนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ในประเด็นประวัติความเป็นมา ทำเล ที่ตั้ง สภาพแวดล้อม การปกครอง ประชากร วัฒนธรรม ประเพณี เป็นต้น

2.2 แบบประเมินคุณภาพสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลที่ออกแบบขึ้นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ เป็นคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 2 การประเมินด้านเทคนิคการผลิต การออกแบบ และด้านเนื้อหา เป็นคำถาม

มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ คะแนน 5 คือ มากที่สุด คะแนน 4 คือ มาก คะแนน 3 คือ ดี คะแนน 2 คือพอใช้ และคะแนน 1 คือ ควรปรับปรุง

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลที่ออกแบบขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจเป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ คะแนน 5 คือ มากที่สุด คะแนน 4 คือ มาก คะแนน 3 คือ ปานกลาง คะแนน 2 คือน้อย และคะแนน 1 คือ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด หากคุณภาพของแบบประเมินคุณภาพและแบบสอบถามด้วยการประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC Index of Item Objective Congruence) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความชัดเจนของข้อความ ความเหมาะสมและความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย หากข้อคำถามข้อใดที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้จะคัดเลือกข้อคำถามนั้น แต่ข้อคำถามใดที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 จะนำมาปรับปรุงหรือตัดออกไป

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์และงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการตั้งถิ่นฐานเศรษฐกิจสังคม วิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยโซ่ง

3.2 สํารวจ สังเกตและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นในหมู่บ้านด้วยตนเองในประเด็นบริบททั่วไปของชุมชน ประวัติความเป็นมา ที่ตั้ง สภาพแวดล้อม การปกครอง ประชากร วัฒนธรรม ประเพณี เป็นต้น โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน และชาวบ้านที่ผู้นำชุมชนแนะนำว่าสามารถเป็นผู้ให้ข้อมูลได้ ประกอบกับการสังเกต และการเข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชน

3.3 นำข้อมูลข้อ 1-2 ที่ได้ มาวิเคราะห์สังเคราะห์และเรียบเรียง ซึ่งจะทำได้ข้อมูลอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยโซ่ง เพื่อนำไปประกอบการออกแบบสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูล

3.4 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์มาจัดลำดับโครงสร้างข้อมูล ออกแบบโครงสร้างข้อมูลที่ต้องการนำเสนอ และประเมินโครงสร้างข้อมูลที่จะนำเสนอโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.5 นำเสนอข้อความ ภาพ รวมทั้ง สื่อในรูปแบบมัลติมีเดียต่าง ๆ ลงในกระดาน (Storyboard) และทำการผลิตสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลตามแผนงานที่วางไว้

3.6 ประเมินคุณภาพสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลที่ออกแบบขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ

3.7 ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลที่ออกแบบขึ้นโดยกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

• การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลที่ออกแบบขึ้น ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.50-5.00	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	มีความเหมาะสมในระดับมาก
2.50-3.49	มีความเหมาะสมในระดับดี
1.50-2.49	มีความเหมาะสมในระดับพอใช้
1.00-1.49	ควรปรับปรุง

• การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลที่ออกแบบขึ้น ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.50-5.00	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.50-4.49	มีความพึงพอใจมาก
2.50-3.49	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.50-2.49	มีความพึงพอใจน้อย
1.00-1.49	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

4.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยดำเนินการจัดกลุ่ม เรียบเรียงข้อมูลจัดลำดับวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสังเคราะห์ตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา สรุปประเด็นสำคัญ

สรุปผลการวิจัย

1. สื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลนำเสนออัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ไทยโชนงที่ออกแบบขึ้น มีจำนวน 10 ตอน ได้แก่ ประวัติความเป็นมา การแต่งกาย ลักษณะที่อยู่อาศัย อาหาร อาชีพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม และการละเล่นพื้นบ้าน รวมความยาวทั้งสิ้น 22.5 นาที

2. ผลการประเมินคุณภาพสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลนำเสนออัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ไทยโชนงที่ออกแบบขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ในภาพรวมสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลมีคุณภาพจัดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.24 S.D= 0.67) จำแนกเป็นด้านเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดจัดอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.29 S.D= 0.70) และด้านองค์ประกอบ/เทคนิคการผลิตจัดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.20 S.D= 0.64)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลนำเสนออัตลักษณ์
กลุ่มชาติพันธุ์ไทยซึ่งที่ออกแบบขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ

หัวข้อในการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านองค์ประกอบ/เทคนิคการผลิต	4.20	0.64	มาก
1.ภาพกราฟิกเหมาะสม ชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหา และมี ความสวยงาม มีความคิดริเริ่มในการออกแบบ และสร้างภาพ	4.60	0.67	มากที่สุด
2.ความคมชัดของภาพในการนำเสนอเนื้อหา	4.20	0.57	มาก
3.ความเหมาะสมของตัวละคร	4.00	0.67	มาก
4.ความเหมาะสมของฉาก	4.40	0.67	มากที่สุด
5.ความเหมาะสมของเสียงในการนำเสนอเนื้อหา	3.60	0.67	มาก
6.คุณภาพของเสียงพากย์	3.80	0.67	มาก
7.คุณภาพของเสียงประกอบ	4.00	0.57	มาก
8.ความสอดคล้องระหว่างเสียงและภาพ	4.60	0.57	มากที่สุด
9.การเคลื่อนไหวของภาพมีความสมดุล ต่อเนื่อง	4.60	0.67	มากที่สุด
ด้านเนื้อหา	4.29	0.70	มากที่สุด
10.ความสอดคล้องของเนื้อหา	4.20	0.67	มาก
11.ความถูกต้องของเนื้อหา	4.20	0.70	มาก
12.การเรียงลำดับเนื้อหา	4.40	0.80	มากที่สุด
13.ความเหมาะสมของเนื้อหา การใช้ภาษา	4.00	0.69	มาก
14.ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง	4.20	0.67	มาก
15.เวลาในการนำเสนอเหมาะสมกับปริมาณเนื้อหา	4.40	0.67	มากที่สุด
16.ความต่อเนื่องของการดำเนินเรื่อง	4.60	0.70	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.24	0.67	มากที่สุด

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลที่ออกแบบขึ้น พบว่า กลุ่มตัวอย่าง
ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลที่ออกแบบขึ้นในระดับมาก (\bar{X} = 4.20 S.D= 0.46)
เมื่อจำแนกรายข้อพบว่าเนื้อหาของสื่อแสดงถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยซึ่ง อย่างครบถ้วนมีค่าเฉลี่ย
มากที่สุดจัดอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.34 S.D= 0.48) รองลงมาเป็นสื่อช่วยให้เรียนรู้เรื่องราวความ
เป็นมาของชาติพันธุ์ตนเองได้ดีจัดอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.28 S.D= 0.57) ความต่อเนื่องในการ

ลำดับเรื่องราวจัดอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.26 S.D = 0.44) และสื่อที่ได้สามารถนำไปประกอบการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ในโรงเรียนจัดอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.22 S.D = 0.62)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลที่ออกแบบขึ้น

หัวข้อในการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.ความน่าสนใจของเนื้อเรื่อง	4.14	0.50	มาก
2.ความต่อเนื่องในการลำดับเนื้อเรื่อง	4.26	0.44	มากที่สุด
3.ความคมชัดของภาพในการนำเสนอ	4.18	0.48	มาก
4.ความชัดเจนในการใช้ภาพเคลื่อนไหวอธิบายเนื้อหา	4.16	0.37	มาก
5.ลักษณะของตัวอักษรที่ใช้ในการอธิบายเนื้อหา	4.16	0.37	มาก
6.ความสอดคล้องระหว่างภาพและเสียง	4.12	0.33	มาก
7.เนื้อหาของสื่อแสดงถึงอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์อย่างครบถ้วน	4.34	0.48	มากที่สุด
8.สื่อช่วยให้เรียนรู้เรื่องราวความเป็นมาของชาติพันธุ์ตนเองได้ดี	4.28	0.57	มากที่สุด
9.สื่อช่วยปลูกฝังให้เกิดความรักและภูมิใจในชาติพันธุ์ของตนเอง	4.12	0.33	มาก
10.สามารถนำไปประกอบการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ในโรงเรียน	4.22	0.62	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.20	0.46	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

อัตลักษณ์ร่วมของชาติพันธุ์ไทยโชนงที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาวัลย์ ปานทอง และคณะ (2549) ธงชัย ลุมเพชร (2554) และวิชูพันธ์ ไทยโพธิ์ศรี (2553) ทำการศึกษาถึงวิถีชีวิตชาวไทยโชนง เช่น การศึกษาด้านวัฒนธรรมศึกษาของชาติพันธุ์ไทยโชนง 4 ประเด็น ได้แก่ ที่อยู่อาศัย อาหารการกิน การแต่งกาย และความเชื่อและพิธีกรรม พบว่า วัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน ล้วนเป็นเอกลักษณ์ประจำกลุ่มชาติพันธุ์ ด้านที่อยู่อาศัย มีการก่อสร้างเป็น ทรงหลังเต่า หลังคามุงด้วยหญ้าคา ฝาและพื้นใช้ไม้ไผ่เอามาทำเป็นปากสับ การก่อสร้างจะไม่ใช้ตะปู แต่จะใช้สลัก ไม้ และหวายเป็นเรื่องถุกยึด ต่อมาบ้านก็จะพัฒนาไปตามยุคสมัย ด้าน อาหารการกิน มีอาหารทั้งคาวและหวาน อาหารควมมีหลายประเภท ได้แก่ ประเภทยา เช่น ยาเตา และจู้บผัก ประเภทแกง เช่น แกงหน่อส้ม และแกงผ่า ประเภทแจ่ว เช่น แจ่วปลาร้า ทั้งนี้ เครื่องเทศสำคัญคือ “มะเข่น” ส่วนอาหารหวานมีหลายประเภท เช่น ขนมข้าวจี๋ ขนมพันตอง และขนมข้าวเหนียวงาดำ ด้านการแต่งกาย ชาวไทยโชนงจะแต่งด้วยสีดำ โดยสวมใส่ได้ทุกโอกาส โดยเสื้อที่เป็นพิธีการคือ เสื้อฮี ซึ่งเป็นเสื้อประจำตัวของแต่ละคนที่จะใช้เสื้อนี้ไปจนตาย ชาวไทยโชนง หรือ ลาวโชนงมีวัฒนธรรมประเพณี และพิธีกรรมที่ผูกพันกับความเชื่อค่อนข้างมาก รูปแบบรายละเอียดจะแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น ความเชื่อและพิธีกรรม ความเชื่อเรื่องผีเป็นความเชื่อสำคัญที่ก่อให้เกิดพิธีกรรมต่าง ๆ ผีที่มีอำนาจสูงสุดคือ ผีแถน ซึ่งถือว่าเป็นเทพเทวดา ส่วนผีที่คอยปกป้องรักษาลูกหลานคือผีบรรพบุรุษ พิธีกรรมสำคัญที่ต้องปฏิบัติคือ พิธีเสนเรือน ส่วนพิธีกรรมอื่น ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น พิธี

ศพ และพิธีแต่งงาน เป็นต้น ในปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป วัฒนธรรมตะวันตก ระบบการศึกษา ได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้นทำให้สังคมของชาวลาวโซ่งรุ่นใหม่มีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินวิถีชีวิตประจำวัน ตามสังคมเมือง แต่ยังคงมีการประกอบพิธีกรรมตามวัฒนธรรมประเพณีเดิมอยู่อย่างเหนียวแน่น เช่น การแต่งกายในพิธีกรรมต่าง ๆ รูปแบบของประเพณีวัฒนธรรมต่าง ๆ รายละเอียดลดลงบ้างตามสภาพสังคม การดำเนินชีวิตประจำวัน พบว่าชาวไทยโซ่งอยู่กันเป็นครอบครัวใหญ่มีความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพการทำนาเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

1. กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย มีเอกลักษณ์ อัตลักษณ์เฉพาะตนที่ควรศึกษา และมีข้อมูลที่สำคัญ ควรแก่การเผยแพร่ จึงเหมาะสมกับการจัดทำเนื้อหาด้วยเทคนิคกราฟิกบรรยายข้อมูล (Infographic)

2. ควรให้ความสำคัญกับการนำเทคนิคสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูล (Infographic) ไปใช้กับการให้ข้อมูลที่สำคัญ และมีเนื้อหามาก เพื่อช่วยให้กลุ่มเป้าหมายของความรู้นั้น สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย

▶ ตัวอย่างสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลนำเสนออัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ไทยโซ่งด้านประวัติกความเป็นมาที่ออกแบบขึ้น

▶ ตัวอย่างสื่อกราฟิกบรรยายข้อมูลนำเสนออัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ไทยโซ่งด้านการแต่งกายที่ออกแบบขึ้น

▶ ตัวอย่างสื่อกราฟิกบรรยาย
ข้อมูลนำเสนออัตลักษณ์กลุ่ม
ชาติพันธุ์ไทยเชิงด้านที่อยู่
อาศัยที่ออกแบบขึ้น

▶ ตัวอย่างสื่อกราฟิกบรรยาย
ข้อมูลนำเสนออัตลักษณ์กลุ่ม
ชาติพันธุ์ไทยเชิงด้านอาหารที่
ออกแบบขึ้น

▶ ตัวอย่างสื่อกราฟิกบรรยาย
ข้อมูลนำเสนออัตลักษณ์กลุ่ม
ชาติพันธุ์ไทยเชิงด้านอาชีพที่
ออกแบบขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
และขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือให้งานนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กาญจนา แสงลี้มสุวรรณ. (2555). การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน. *วารสารนักบริหาร*, 32(4), 139-146.
- ธงชัย ลุ่มเพชร. (2554). *วิถีชีวิตชาวไทยโซ่ง ตำบลบ้านดอน อำเภออุ้มผาง จังหวัดสุพรรณบุรี*. รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิชูพันธ์ ไทยโพธิ์ศรี. (2553). *การปรับตัวและการดำรงอยู่ของชุมชนลาวโซ่งกรณีศึกษา บ้านเกาะแรต อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิลาวัลย์ ปานทอง และคณะ. (2549). *ภาษาและวัฒนธรรมไทยโซ่ง* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
-